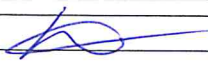
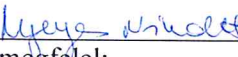
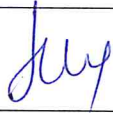
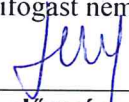

ELŐLAP
előterjesztéshez

Képviselő-testületi ülés időpontja: 2026. szeptember 29.	
Előterjesztés tárgya: Javaslat a Monorierdői Csicsergő Óvoda és Konyha házirendjének és pedagógiai programjának jóváhagyására	
Előterjesztő: Borbás Viktor polgármester 	
Készítette: Rakottyai-Bernula Anita igazgató, Nyerges Nikolett képviselő-testületi referens 	
Az előterjesztés a szakmai követelményeknek megfelel:	
jegyző 	
Az előterjesztésben foglaltakkal szemben törvényességi szempontból kifogást nem emelek.	
jegyző 	
Az előterjesztés indokai, az előterjesztésre vonatkozó előzmények: (a megfelelő vastagon szedett)	
A Képviselő-testület 2026. évi munkaterve Jogszabály, jogszabályi változás Képviselő-testületi határozat (mellékelve) Bizottsági határozat(ok) (mellékelve) Külső megkeresés (mellékelve)	Pályázat Polgármesteri indítvány (mellékelve) Bizottsági indítvány (mellékelve) Képviselői indítvány (mellékelve) Jegyzői indítvány (mellékelve)
Előterjesztés melléklete(i): 1 db	
A jogszabályi előírásokon túl, tanácskozási joggal meghívott személyek:	
Bizottsági tárgyalás szükségessége: igen / nem	
Bizottságok, amelyek előzetesen tárgyalják: Humán Bizottság	
Szakmai Egyeztetés a Polgármesteri Hivatalon belül: igen / nem	
Adó iroda	
Pénzügyi iroda	
Főépítész	
Társadalmi vita szükségessége: igen / nem	
Szakmai vita eredménye:	
Az előterjesztés költségvetési hatásai:	
a tárgyévi, 2026. évi költségvetésre: van / nincs	
Várható kihatás a költségvetés előirányzatán Ft	
Tartalékkeret felhasználása szükséges:	
Bevétel a költségvetés előirányzatán Ft	
a következő évi, 2027. évi költségvetés(ek)re: van / nincs	
A döntéshez minősített / egyszerű többség szükséges	
A döntéshez név szerinti szavazás szükséges: igen / nem	
Nyilvános ülésen tárgyalható: igen / nem	
Zárt ülésen tárgyalható: igen / nem	
Sürgősségi indítvány és ennek okai: -	
Lakossági tájékoztatás szükséges: igen / nem	
Helye:	
Felelős:	
Határidő:	
Az önkormányzat hirdetőtábláján kifüggesztés szükséges: igen / nem	
.....-tól-ig	
Felelős:	
Határidő:	

Monorierdő Község Önkormányzat
Polgármestere
2213 Monorierdő, Szabadság u. 50/A.
Telefon: 06-29-419-103
E-mail: titkarsag@monorierdo.hu

Tisztelt Bizottság!
Tisztelt Képviselő-testület!

A Monorierdői Csicsergő Óvoda és Konyha igazgatója, Rakottyai-Bernula Anita az intézmény felülvizsgált és aktualizált Házi rendjét, valamint Pedagógiai Programját a fenntartó Monorierdő Község Önkormányzata részére megküldte annak érdekében, hogy azok a hatályos jogszabályi előírásokkal, továbbá az intézmény szakmai és működési sajátosságaival összhangban kerüljenek áttekintésre.

Az intézményi alapszabályok felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása az óvodai nevelés szakmai, jogszabályi és intézményi feltételeinek változására, valamint az intézmény sajátos működési körülményeire tekintettel vált szükségessé. A benyújtott dokumentumok célja, hogy az óvodai nevelés szakmai alapelveit, az intézmény működéséhez kapcsolódó szabályokat, továbbá a gyermekek és a szülők jogait és kötelezettségeit a hatályos jogszabályi rendelkezésekkel összhangban, az intézmény sajátosságait figyelembe véve rendezzék.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Njt.) 25. § (4) bekezdése alapján a házirendet a nevelőtestület fogadja el, ugyanakkor azon rendelkezések hatálybalépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

Az Njt. 26. § (1) bekezdése szerint a nevelő és oktató munka az óvodában pedagógiai program alapján folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, az intézményvezető hagyja jóvá, azonban azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

A köznevelési feladatot ellátó önkormányzati fenntartó feladat- és hatáskörébe tartozik továbbá az önkormányzat által fenntartott óvoda tekintetében a pedagógiai programban meghatározott feladatok végrehajtásának, valamint a pedagógiai-szakmai munka eredményességének értékelése, továbbá a pedagógiai program és a házirend ellenőrzése. E feladatkör jogalapját az Njt. 83. § (2) bekezdése tartalmazza.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6. §-a meghatározza az óvoda pedagógiai programjának kötelező tartalmi elemeit, így különösen az intézmény helyi nevelési alapelveit, értékeit és célkitűzéseit, a nevelési feladatokat és tevékenységeket, a gyermekvédelmi és esélyegyenlőségi feladatokat, valamint a szülőkkel, gyermekekkel és pedagógusokkal való együttműködés formáit.

Fentiekre tekintettel kérem a Tisztelt Bizottságot, valamint a Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és döntést hozni szíveskedjen.

Határozati javaslatok

a) Humán Bizottság határozati javaslata:

Monorierdő Község Önkormányzat Képviselő-testület Humán Bizottságának .../2026. (IX. 29.) határozata

Tárgy: Javaslat a Monorierdői Csicsergő Óvoda és Konyha házirendjének és pedagógiai programjának jóváhagyására

A Humán Bizottság megtárgyalta a „Javaslat a Monorierdői Csicsergő Óvoda és Konyha házirendjének és pedagógiai programjának jóváhagyására” vonatkozó előterjesztést és javasolja / nem javasolja a Képviselő-testületnek elfogadásra.

Határidő: azonnal

Felelős: bizottság elnöke, polgármester, jegyző

b) Képviselő-testület határozati javaslata:

Monorierdő Község Önkormányzat Képviselő-testületének .../2026. (IX. 29.) határozata

Tárgy: Javaslat a Monorierdői Csicsergő Óvoda és Konyha házirendjének és pedagógiai programjának jóváhagyására

Monorierdő Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a „Javaslat a Monorierdői Csicsergő Óvoda és Konyha házirendjének és pedagógiai programjának jóváhagyására” vonatkozó előterjesztést, és figyelembe véve a Humán Bizottság javaslatát elfogadja / nem fogadja el a javaslatot.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Monorierdő, 2026. szeptember 21.

Tisztelettel:

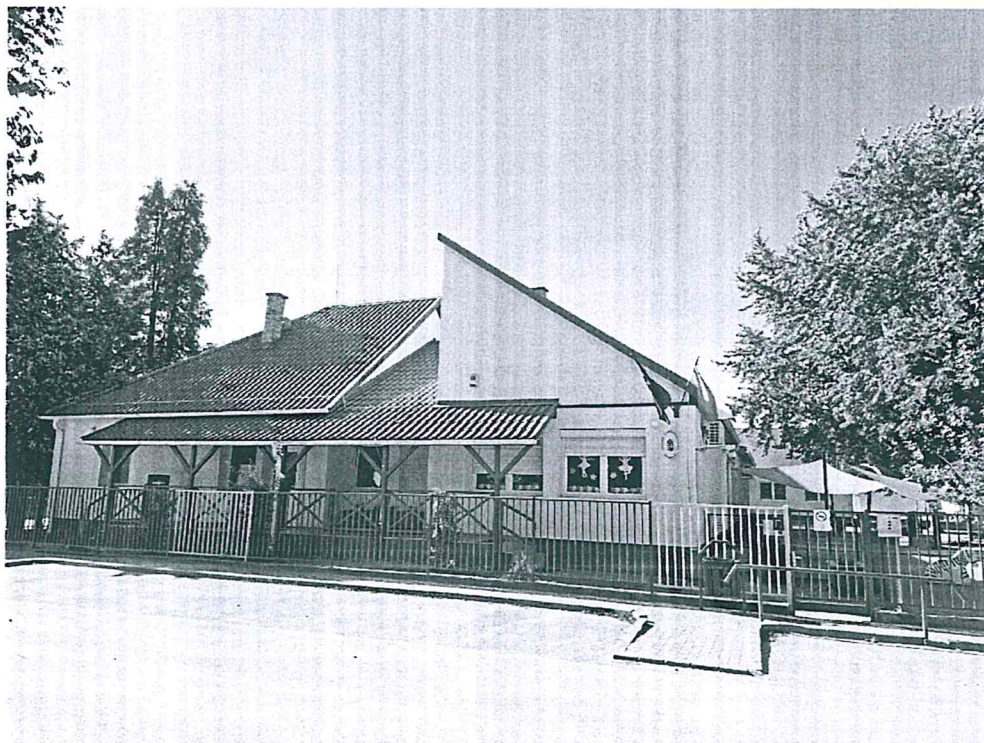

Borbás Viktor
polgármester

MONORIERDŐI CSICSERGŐ ÓVODA ÉS KONYHA

HÁZIREND

2026.

Intézmény neve	Monorierdői Csicsergő Óvoda és Konyha
Székhely	2213 Monorierdő, Csillag u. 16.–18.
OM azonosító	032778
Fenntartó	Monorierdő Község Önkormányzata
Nyitvatartás	munkanapokon 6:00–18:00
Dokumentum jellege	nyilvános

Készítette:
Rakottyai-Bernula Anita
igazgató

Tartalom

I. A házirend célja, feladata, hatálya és nyilvánossága:.....	3
1. Jogszabályi háttér.....	4
II. Az óvodával kapcsolatos általános információk	4
1. Hivatalos ügyek intézése.....	5
2. Pedagógiai munka és szakmai együttműködés	5
III. Az óvoda működési rendje.....	5
1. Nevelési év, nyitvatartás	5
2. Napirend.....	6
IV. Gyermek az óvodában.....	6
1. Felvétel, átvétel, jogviszony	6
2. Érkezés, távozás, gyermek átadása	7
3. Ruházat és személyes tárgyak.....	8
4. Csoportszervezés.....	8
5. Hiányzás és mulasztás igazolása.....	9
V. Egészségvédelem, étkezés és óvó-védő szabályok	9
1. Egészségügyi szabályok.....	9
2. Étkezés.....	11
3. Balesetmegelőzés.....	12
VI. Kapcsolattartás a szülőkkel.....	12
VII. Rendkívüli esemény, baleset és bombariadó.....	12
VIII. Szülők az óvodában – együttélési szabályok	13
IX. Egyéb rendelkezések	13
X. Gyermeki és szülői jogok, kötelességek	14
1. A gyermek jogai.....	14
2. A gyermek életkorához igazodó kötelességei	14
3. A szülő jogai és kötelességei	14
XI. Kirándulások, óvodán kívüli programok	15
XII. A gyermekek jutalmazásának és a közösségi szabályok alakításának elvei.....	15
XIII. Panaszkezelés és jogorvoslat.....	16
XIV. Záró és legitimációs rendelkezések	16

I. A házirend célja, feladata, hatálya és nyilvánossága:

Az Óvoda és a Család együttműködése, a derűs, nyugodt óvodai légkör biztosítása és az óvodai nevelési feladatok zavartalan ellátása érdekében kérem, hogy az alábbiakban megfogalmazott házirendet figyelmesen olvassák végig és törekedjenek a benne foglaltak betartására!

Házirendünk a hatályos törvények, jogszabályok, rendeletek, az ÁNTSZ előírásai, valamint Pedagógiai Programunk alapján készült.

Az Óvoda házirendje a gyermeki jogok és kötelességek gyakorlásával, a gyermekek óvodai életrendjével kapcsolatos rendelkezéseket állapítja meg a Pedagógiai Programunknak megfelelően, az Óvoda Szervezeti Működési Szabályzatával összhangban működik,

A gyermek a Nemzeti Köznevelési Törvény (2011. évi CXCV. törvény) 8.§ alapján vehet részt az óvodai nevelésben.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek joga, hogy igényjogosultságának megállapítása után a megfelelő ellátásban részesüljön.

A házirend célja, hogy biztosítsa az óvoda törvényes, biztonságos és zavartalan működését, szabályozza a gyermekek óvodai életrendjét, valamint a gyermeki és szülői jogok és kötelességek gyakorlásának helyi rendjét.

A házirend személyi hatálya kiterjed az intézménnyel jogviszonyban álló gyermekekre, szüleikre és törvényes képviselőikre, továbbá az intézmény dolgozóira az e dokumentumban szabályozott kérdésekben.

1. Jogszabályi háttér

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.);
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet;
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról;
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról, annak hatályos módosításaival;
- az intézmény Alapító Okirata, Pedagógiai Programja és Szervezeti és Működési Szabályzata.

A Házirendet az igazgató készíti el, majd a nevelőtestület fogadja el, valamint a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. A Házirendet elfogadásakor, illetve módosításakor a szülők számára ki kell hirdetni és hozzáférhetővé kell tenni, melyet az intézmény helyben szokásos módon intéz. A Házirendet nyilvánosságra hozzuk az évkezdő szülői értekezleten, beiratkozáskor, illetve a faliújságokon elhelyezve bármikor hozzáférhetővé teszi az óvoda vezetősége.

II. Az óvodával kapcsolatos általános információk

Az intézmény neve: Monorierdői Csicsergő Óvoda és Konyha.

Székhelye: 2213 Monorierdő, Csillag u. 16–18.

Fenntartója: Monorierdő Község Önkormányzata.

OM azonosító: 032778.

Engedélyezett csoportok száma: 7

Felvehető maximális gyermeklétszám: 210 fő

Az intézmény munkarendje: nappali

Email címe: ovoda@monorierdo.hu

Telefonszám: 0629/619-220

Ebéd lemondása: 0629/419-143

1. Hivatalos ügyek intézése

Az óvodai szorgalmi idő folyamatos, szeptember 1-től augusztus 31-ig tart.

Meghatározott napirend szerint foglalkoztatjuk a gyermekeket. Kérjük, hogy a tartalmas nevelőmunka érdekében 9:00-11:00 óra közötti az óvodapedagógusokat ne zavarják sem személyesen sem telefonon!

Az igazgatót kérjük előzetes időpont egyeztetés után keressék fel problémájukkal a nyugodt megbeszélés érdekében.

Az Óvoda kapcsolattartás formái: szülői értekezlet, esetleg meghívásra

(előzetes bejelentkezés után) családlátogatás, igény szerint fogadóóra, reggeli és délutáni rövid információcsere. A gyermekekről vezetett megfigyelési, mérési és értékelési feljegyzésekről a szülőknek ezen alkalmakkor van tájékozódási lehetőségük. Kérjük, vegyék tekintetbe érdeklődéseik során, hogy a gyermekek fejlődéséről, személyiségéről érdemi tájékoztatást csak az óvodapedagógus vagy az igazgató adhat. A gyermekekről készült mérések eredményeit a szülőnek megmutatjuk és egyéni, fogadóóra alkalmával tájékoztató jelleggel átbeszéljük, kielemezzük.

2. Pedagógiai munka és szakmai együttműködés

Az óvodai nevelés elsődleges feladata a gyermek személyiségének harmonikus fejlesztése, a családi nevelés kiegészítése. A nevelőmunka a Pedagógiai Program, az éves munkaterv, a csoportok nevelési tervei és a gyermekek egyéni szükségletei alapján történik.

A gyermekek fejlődését szükség szerint fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus és más szakember segítheti. A szülő köteles a gyermek fejlődése érdekében az előírt vagy javasolt vizsgálatokon való részvételt és az együttműködést biztosítani.

III. Az óvoda működési rendje

1. Nevelési év, nyitvatartás

A nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart. Az óvoda munkanapokon 6:00–18:00 óráig tart nyitva.

Az eredményes nevelőmunka érdekében az óvoda 8:30-ig fogadja a gyermekeket, ezt követően a kapu zárva van. Kérem ezen időpont betartását!

Az intézmény teljes nyitvatartása alatt pedagógus foglalkozik a gyermekekkel.

Összevont csoport működik: 6:00- 7:00ig, illetve 15:30 – 18:00 óráig.

Az iskolai őszi, tavaszi és egyéb szünetek időtartama alatt a gyermeklétszámtól függően összevont csoporttal működik az intézmény. A nyári zárás idejéről minden év február 15-ig értesítjük a szülőket!

A nyári zárva tartásról és a nevelés nélküli munkanapokról az intézmény a jogszabályban meghatározott határidőben előzetesen tájékoztatja a szülőket. Alacsony gyermeklétszám esetén az intézmény összevont csoportokat szervezhet. Nevelés Nélküli munkanapon az intézmény 6:00-18:00-ig tart nyitva.

2. Napirend

A csoportok napirendje rugalmas, igazodik a gyermekek életkorához és szükségleteihez. Biztosítja a folyamatos játék, a mozgás, a szabad levegőn tartózkodás, a tevékenységek, az étkezés és a pihenés megfelelő arányát.

A napirendben kiemelt helyet kap a szabad játék. A kezdeményezett és szervezett tevékenységek időtartama és formája a gyermekek életkorához, terhelhetőségéhez, érdeklődéséhez és egyéni fejlettségéhez igazodik.

A gyermekek számára naponta biztosítjuk a levegőzést és a mozgás lehetőségét, amennyiben az időjárási és közegészségügyi körülmények ezt lehetővé teszik. A pihenéshez nyugodt körülményeket teremtünk.

IV. Gyermekek az óvodában

1. Felvétel, átvétel, jogviszony

Az óvodai felvétel és átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől a hatályos jogszabályok, az intézmény felvehető létszáma, a kötelező felvétel szabályai és a helyi körülmények figyelembevételével dönt az igazgató

A sajátos nevelési igényű gyermek ellátása a szakértői véleményben foglaltak és az intézmény Alapító Okiratában meghatározott feladatellátás szerint történik.

Az óvodai beiratkozásraat tárgyév április 20 és május 20-a között kerül sor. Az óvodai beiratkozás idejéről, az óvodai jogviszony létesítésével összefüggő eljárásról a beiratkozás első hatánapját megelőzően legalább harminc nappal hirdetményt tesz közzé a saját honlapján, ill. az intézményben és a községben a helyben szokásos módon. „Az óvodai jogviszony a beíratás napján jön létre. A gyermek az óvodai jogviszonyon alapuló jogait a beíratás napjától kezdve gyakorolhatja.” Nkt.49. § (3a)

A gyermek az óvodai életet legkorábban a beíratást követő felvételtől szóló értesítésben szereplő dátum alapján kezdheti meg. A tényleges óvodai ellátás időpontját a beiratkozás során tisztázni szükséges. A tavaszi beiratkozási időszakban felvételt nyert gyermekek tényleges óvodai ellátása a következő nevelési év első napjától történik.

Óvodánkban vegyes és tiszta életkorú csoportban neveljük a gyermekeket. Az óvodai csoportokba történő beosztásáról az óvoda igazgatója dönt. A gyermekcsoportok létszámánál figyelembe kell venni

az aktuális törvényi szabályozást és a működési engedélyben meghatározott gyermeklétszámot.

A felvételtől elutasításról a szülő, gondviselő határozatot kap. A tankötelezettség annak az évnek szeptember 1-jétől áll be, amelyben a gyermek augusztus 31-ig 6. életévét betölti. A szülő az iskolakezdés évének január 15. napjáig az Oktatási Hivatalnál írásban kérelmezheti a gyermeke tankötelezettségének halasztását, melyről Oktatási Hivatalhoz benyújtott kérelme alapján hatósági eljárásban születik döntés.

Az Intézménybe csak olyan Gyermekek vehető fel-aki monorierdői lakcímkártyával rendelkezik!

2. Érkezés, távozás, gyermek átadása

Az intézmény felelőssége a gyermekért attól az időponttól áll fenn, amikor a szülő vagy az általa megbízott személy a gyermeket az óvoda dolgozójának személyesen átadta. Távozáskor az elvitt minden esetben jelezni kell a felügyeletet ellátó dolgozónak.

A gyermeket a szülő, törvényes képviselő vagy az általuk előzetesen megjelölt személy viheti el. Kétség esetén az intézmény jogosult a személy azonosságát tisztázni.

A szülő köteles az intézményt haladéktalanul tájékoztatni minden olyan bírósági vagy hatósági döntésről, amely a gyermek elvitelére, kapcsolattartására vagy törvényes képviselőre vonatkozó jogosultságot érinti.

A gyermek hazabocsátása ebéd után (kb. 12:30) kapu nyitásakor, illetve délután 15:15 órától folyamatosan

lehetséges. Ettől eltérő esetekben kérjük, az óvodapedagógussal egyeztessenek. Javasoljuk, hogy a gyermekek nyugodt napirendje érdekében a fenti időpontokat vegyék figyelembe.

14-18 év közötti személy csak szülői felelősséggel viheti el az óvoda körüli területet az Intézményből!

3. Ruházat és személyes tárgyak

A gyermek ruházata legyen kényelmes, tiszta, az időjárásnak és a mozgásnak megfelelő. A szülő gondoskodik váltóruháról és biztonságos váltócipőről. A személyes ruhadarabokat és tárgyakat célszerű a gyermek jelével vagy nevével ellátni.

Nagy értékű tárgy, pénz, ékszer és az óvodai életéhez nem szükséges elektronikus eszköz behozatala nem javasolt, felelősséget az óvoda nem vállal. Balesetveszélyes vagy agresszióra alkalmas tárgyat az óvodába behozni tilos.

4. Csoportszervezés

A csoportok kialakítása az igazgató feladata. A csoportszervezésnél figyelembe vehető a gyermekek életkora, fejlettsége, a szakmai szempontok, a csoportlétszámok, valamint lehetőség szerint a szülői kérések. A szülői kérés teljesítése nem jelenthet kötelezettséget az intézmény számára.

5. Hiányzás és mulasztás igazolása

A gyermek távolmaradását igazolni kell. A tervezhető családi távolmaradást a szülő előzetesen, írásban kéri. A kérelem elbírálása során az óvodába járási kötelezettséget és a gyermek érdekét kell figyelembe venni. Formanyomtatvány az óvodában az irodában megtalálható.

A szülő a hiányzás okáról lehetőség szerint már a hiányzás első napján tájékoztatja az óvodát. A tervezett távolmaradást előzetesen kell jelezni és engedélyeztetni az intézmény által meghatározott módon.

Ha a gyermek óvodaköteles, az igazolatlan mulasztás esetén az óvoda a jogszabályban meghatározott mulasztási határok elérésekor teljesíti értesítési és jelzési kötelezettségeit.

A szülő felelőssége, hogy az igazolást az intézmény számára a szükséges formában és határidőben rendelkezésre bocsássa.

Betegség esetén a gyermek az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja az óvodát. A közösségbe történő visszatéréshez a jogszabály szerinti igazolás szükséges.

Amennyiben a gyermek 2 egymást követő napon nem jelenik meg az intézményben, és a szülő/gondviselő a gyermek távollétéről nem értesíti az intézményt, az étkezést a 3. naptól lemondjuk.

Igazolatlan mulasztás esetén az intézmény a hatályos jogszabályokban meghatározott jelzési és értesítési kötelezettségeinek eleget tesz.

V. Egészségvédelem, étkezés és óvó-védő szabályok

1. Egészségügyi szabályok

A gyermekek egészségügyi ellátását a gyermekorvos és a védőnő segíti. A gyermekorvos neve és elérhetősége:

Gyermekorvos neve: Dr. Külüs Ilona

Elérhetősége: 06/29 419-544

A védőnő rendszeresen látogatja az intézményt, és szükség szerint részt vesz a gyermekek egészségügyi ellenőrzésében, valamint az egészségnevelési feladatokban. Az intézményt a fogorvos is rendszeresen felkeresi, és elvégzi a gyermekek életkorának megfelelő fogászati szűrővizsgálatokat, illetve szükség esetén tájékoztatást ad a szülők részére.

Az óvodát csak olyan gyermek látogathatja, aki egészségi állapotánál fogva a közösségben biztonságosan részt vehet. Ha a gyermeknél betegség tünetei jelentkeznek, az intézmény a szülőt értesíti; a szülő köteles a gyermek mielőbbi hazaviteléről gondoskodni, orvosi igazolással jöhet legközelebb óvodába.

Lázás, hányó, hasmenéses, fertőzésre utaló tüneteket mutató, illetve olyan állapotú gyermek, aki a közösségi nevelésben biztonságosan nem tud részt venni, az óvodában nem tartózkodhat.

A gyermek ismert fertőző betegségéről a szülő köteles az óvodát haladéktalanul tájékoztatni, hogy az intézmény a szükséges higiénés intézkedéseket megtehesse.

A fokozott kockázatú allergiával vagy diabétesszel élő gyermek esetén a szülő a jogviszony kezdetekor, illetve az állapot felismerését követően haladéktalanul tájékoztatja az intézményt. A tartós betegséget, diabéteszt, fokozott kockázatú allergiát, ételallergiát és más, az óvodai ellátást érintő egészségi körülményt a szülő köteles az intézménynek haladéktalanul jelezni dokumentációt átadni* és szükség esetén hosszabbításról gondoskodni.

Gyógyszer vagy más készítmény óvodai beadása kizárólag olyan indokolt esetben történhet, amikor annak elmaradása a gyermek egészségét veszélyeztetné, és a biztonságos beadás feltételei az orvosi és szülői dokumentáció, valamint az intézmény eljárásrendje alapján biztosíthatók.

A tartós betegséget, diabéteszt, fokozott kockázatú allergiát, ételallergiát és más, az óvodai ellátást érintő egészségi körülményt a szülő köteles az intézménynek haladéktalanul jelezni, és a szükséges dokumentációt átadni. Törött végtagú, frissen műtött gyermeket sem áll módunkban az óvodában befogadni. Homeopátiás szerek, vitaminok és egyéb táplálék kiegészítő termékek beadása

óvodánkban nem lehetséges. Gyógyszerkészítményeket, vagy az egészségre káros egyéb eszközöket az öltözőben, ruhás zsákban hagyni tilos.

Fertőző betegség után csak orvosi igazolással fogadjuk a gyermekeket!

Az Óvodába érkező gyermekek saját ágyneműt használnak, melyet havonta kérünk otthon kimosni.

A gyermekek saját fogkefével fogat mosnak, a felszerelés tisztaságáról az óvoda rendszeres (naponta) fertőtlenítéssel gondoskodik.

Az intézmény egész területén tilos a dohányzás, alkohol és kábítószer fogyasztása!

Az Óvodai dolgozók rendszeresen egészségügyi szűrésen vesznek részt.

A gyermekek és az óvoda munkavállalói köre balesetvédelmi és munkavédelmi ismeretekre tesznek szert a nevelési év kezdetén.

2. Étkezés

Az intézmény napi háromszori étkezést biztosít: tízórait, ebédet és uzsonnát. Az étkezés lemondásának, a térítési díj megfizetésének és az ingyenes vagy kedvezményes étkezés igénybevételeének technikai rendjéről az intézmény külön tájékoztatást ad.

Az étkezések rendje a csoport napirendjéhez igazodik. A kulturált étkezési szokások alakítása a nevelési folyamat része.

A térítési díj megállapítására, a kedvezményekre és az ingyenes gyermekétkeztetésre a gyermekvédelmi és végrehajtási jogszabályok irányadóak.

Az étkezési napok betegség, távolmaradás esetén lemondhatóak! A tárgy napon 9:30 óráig (29/419-143) bejelentett lemondás a következő napon lép életbe. Ha a szülő még beteg gyermekének óvodai ellátásáról nem nyilatkozik pénteken, akkor gyermeke számára hétfőre még nem rendelünk étkezést.

Ha az adott hónapban túlfizetés vagy hátralék keletkezik, akkor azt a következő hónapban átvezetéssel tartjuk nyilván.

Ingyenes étkezést biztosítunk a Gyvt-211B. (I) a) alapján a gyermekeknek abban az esetben, ha azt a szülő a 32812011.(XII.29.) 6 sz. melléklete kitöltött és aláírt nyilatkozatával igényli. A leadott nyilatkozat legkorábban az adott nevelési év kezdő napjától biztosíthatja a gyermek számára az ingyenes étkezést, A nevelési év közben leadott nyilatkozat a következő hónap első napjától vehető figyelembe.

Az Óvoda területén a gyermek egyéni nassoltatása (csokoládé, üdítő, stb.) az otthonról hozott élelmiszerrel a többi gyermek előtt nem etikus, valamint az óvoda tisztán tartását is zavarja, A korán érkező gyerekeknek lehetőséget biztosítunk, hogy az otthonról hozott szendvicset vagy kisebb péksüteményt 7:00-ig elfogyasszák. Születésnapra, névnapra, egyéb ünnepi alkalomra kínálásra

behozott édességeknél is kerülendő a házi készítésű. Szükséges a lista, hogy mit tartalmaz illetve a számla.

3. Balesetmegelőzés

A gyermekek biztonsága érdekében az óvoda kapuját és bejáratait minden esetben zárni kell. Az udvari és csoportszobai játékeszközök rendeltetésszerű használatára vonatkozó szabályokat a gyermekekkel életkoruknak megfelelően ismertetjük.

Baleset esetén az intézmény megkezdi a szükséges elsősegélynyújtást, indokolt esetben egészségügyi segítséget hív, és a szülőt a lehető legrövidebb időn belül értesíti.

VI. Kapcsolattartás a szülőkkel

A kapcsolattartás formái különösen: szülői értekezlet, nyílt programok, fogadóóra, egyéni megbeszélés, szükség szerint családlátogatás, óvodai rendezvények és az intézmény hivatalos elektronikus kommunikációs csatorna.

A szülői értekezlet a csoportot érintő közös nevelési, szervezési és tájékoztatási kérdések fóruma. Egy gyermek személyes ügyét egyéni megbeszélés keretében tárgyaljuk fogadóórán.

A fogadóóra célja a gyermek fejlődésének részletes áttekintése, a tapasztalatok kölcsönös megosztása és a közös nevelési feladatok egyeztetése.

A dajka és a pedagógiai asszisztens, konyhai dolgozó, takarító nem ad szakmai értékelést a gyermek fejlődéséről. A gyermek fejlődéséről érdemi tájékoztatást az óvodapedagógus, az igazgató, illetve az érintett szakember adhat. A napi rövid információcsere nem zavarhatja a gyermekcsoport felügyeletét. Az intézmény az előírt tanügyi adminisztrációt és kapcsolódó tájékoztatást az OviKRÉTA rendszerben, valamint a jogszabály szerint alkalmazott egyéb nyilvántartásokban végzi.

VII. Rendkívüli esemény, baleset és bombariadó

Rendkívüli eseménynek minősül minden olyan esemény, amely a gyermekek vagy az intézményben tartózkodók testi épségét, egészségét, illetve az intézmény biztonságos működését veszélyezteti.

Ilyen esemény lehet különösen tűz, robbanásveszély, közműhiba, szélsőséges időjárási helyzet, veszélyes anyag jelenléte, fenyegetés, bombariadó vagy más, az épület kiürítését szükségessé tevő körülmény.

Kiürítés esetén a dolgozók a gyermekeket a kijelölt menekülési útvonalon biztonságos gyülekezési helyre az udvarra kísérik, létszámukat ellenőrzik, és az igazgató utasításai szerint járnak el.

Rendkívüli esemény esetén az intézmény a belső szabályzatok és a hatósági előírások szerint jár el. Szükség esetén gondoskodik az épület kiürítéséről, a gyermekek biztonságos elhelyezéséről, a hatóságok és a szülők értesítéséről.

VIII. Szülők az óvodában – együttélési szabályok

Az óvoda közösségében mindenki köteles tiszteletben tartani a gyermekek, szülők és dolgozók emberi méltóságát.

Az intézménybe belépő felnőttek magatartásukkal mintát közvetítenek a gyermekek számára. Kérjük a kulturált hangnemet, az együttműködő kommunikációt és a konfliktusok gyermekektől távol történő rendezését.

- A gyermekek előtt kerülendő minden olyan konfliktuskezelés, amely számukra félelmet vagy bizonytalanságot okozhat.
- Az intézmény pedagógiai kérdéseiben az érintett óvodapedagógussal vagy az igazgatóval szükséges egyeztetni.
- Az óvoda területén tartózkodó szülő köteles betartani a balesetvédelmi, tűzvédelmi és közegészségügyi előírásokat.

IX. Egyéb rendelkezések

Az óvoda egész területén, valamint a jogszabályban meghatározott környezetében tilos a dohányzás. Az intézmény területén alkohol vagy kábítószer fogyasztása tilos.

Az óvoda területén kereskedelmi, ügynöki vagy reklámtevékenység csak az igazgató előzetes engedélyével és a vonatkozó szabályok betartásával folytatható.

Fénykép és videó készítése, továbbá azok közzététele során mindenki köteles tiszteletben tartani a gyermekek és családok személyiségi és adatvédelmi jogait.

X. Gyermeki és szülői jogok, kötelességek

1. A gyermek jogai

- biztonságos és egészséges környezetben, életkorának és fejlettségének megfelelő nevelésben részesüljön;
- emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák, és védelmet kapjon a fizikai és lelki erőszakkal szemben;
- képességeinek, adottságainak és fejlődési ütemének megfelelő támogatást kapjon;
- jogosultsága esetén különleges bánásmódban, fejlesztésben és megfelelő szakmai segítségben részesüljön;
- elegendő időt kapjon játékra, mozgásra, pihenésre és szabad levegőn tartózkodásra.

2. A gyermek életkorához igazodó kötelességei

- óvja saját és társai testi épségét;
- életkorának megfelelően tartsa be a közösségi együttélés és biztonság szabályait;
- tisztelje társait és az intézmény dolgozóit;
- óvja az óvoda helyiségeit, játékait, eszközeit és környezetét.

Óvodás gyermekkel szemben iskolai jellegű fegyelmi büntetés nem alkalmazható. A magatartási nehézségek kezelése pedagógiai, gyermekközpontú módon történik.

3. A szülő jogai és kötelességei

- a szülő jogosult megismerni az intézmény Pedagógiai Programját, SZMSZ-ét és Házi rendjét;
- jogosult rendszeres, érdemi tájékoztatást kapni gyermeke fejlődéséről;
- jogosult részt venni a szülői közösség munkájában és a jogszabályban biztosított módon véleményt nyilvánítani;
- köteles biztosítani gyermeke rendszeres óvodába járását;

- köteles együttműködni az intézménnyel és a gyermekkel foglalkozó szakemberekkel;
- köteles a gyermek biztonságos ellátásához szükséges adatokat és lényeges változásokat haladéktalanul jelezni;
- köteles tiszteletben tartani más gyermekek, szülők és az intézmény dolgozóinak emberi méltóságát és jogait.

XI. Kirándulások, óvodán kívüli programok

Az óvoda a Pedagógiai Programhoz és az éves munkatervhez kapcsolódóan sétát, kirándulást, kulturális, sport- és egyéb programot szervezhet. A szülőket a program lényeges körülményeiről előzetesen tájékoztatjuk.

A gyermekek szállítása csak a vonatkozó közlekedésbiztonsági szabályok betartásával történhet. A szülői kísérő az óvodapedagógus irányítása mellett segíti a csoport biztonságos közlekedését és felügyeletét.

A programhoz kapcsolódó esetleges költségviselésről a szülők előzetes tájékoztatást kapnak; a részvétel feltételeit úgy kell meghatározni, hogy a gyermek jogai és a családok helyzete megfelelően érvényesüljön.

XII. A gyermekek jutalmazásának és a közösségi szabályok alakításának elvei

A pozitív megerősítés elsődleges eszközei a szóbeli dicséret, a biztatás, a gyermek erőfeszítésének és fejlődésének elismerése. A közösségi szabályok megszegésekor a pedagógus a gyermek életkorához, fejlettségéhez és az eset körülményeihez igazodó pedagógiai eszközöket alkalmaz. Testi fenyítés, megszégyenítés, étel vagy alapvető szükséglet megvonása nem alkalmazható.

XIII. Panaszkezelés és jogorvoslat

A szülő kérdésével, észrevételével vagy panaszával elsődlegesen az érintett óvodapedagógushoz fordulhat. Ha az ügy ezen a szinten nem rendezhető, az igazgatóhoz forduljanak.

Az intézmény döntése, intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása ellen a szülőt a hatályos köznevelési jogszabályok szerinti jogorvoslati lehetőség illeti meg.

XIV. Záró és legitimációs rendelkezések

A házirend felülvizsgálatára jogszabályváltozás, az intézmény működésében bekövetkező lényeges változás, illetve az arra jogosultak kezdeményezése alapján kerül sor.

A házirend a nevelőtestület elfogadását követően, a megjelölt napon lép hatályba. A fenntartó egyetértése kizárólag a fenntartóra többletkötelezettséget hárító rendelkezések esetén szükséges.

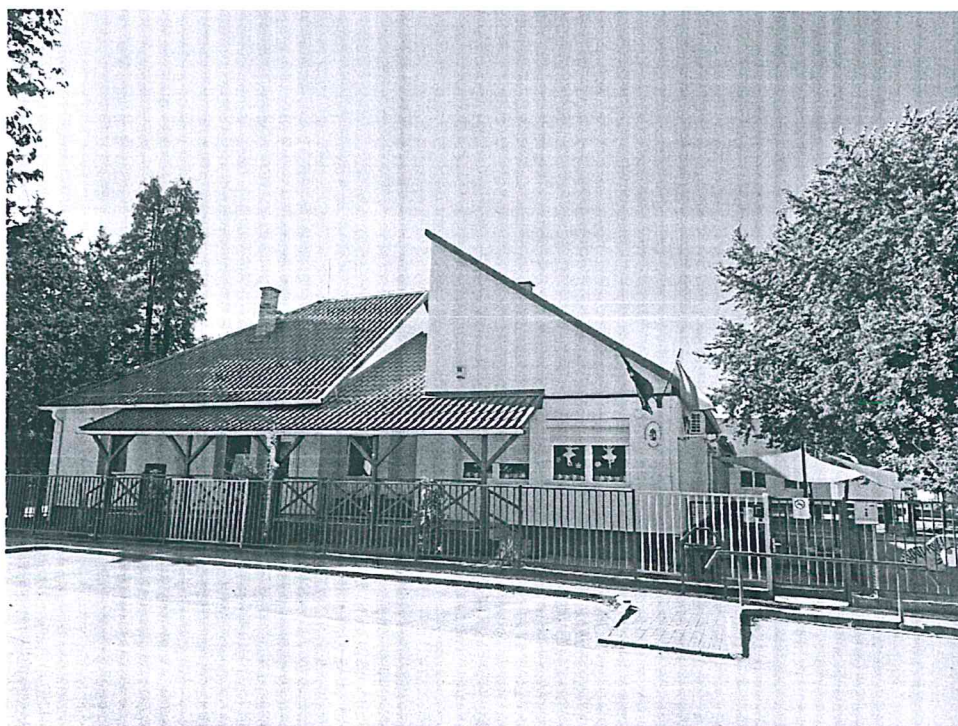
Elfogadás dátuma	2026. _____
Hatálybalépés	2026. _____
Szülői közösség véleményezése	2026. _____

Monorierdő, 2026. szeptember 15.

Rakottyai-Bernula Anita
igazgató

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Monorierdői Csicsergő Óvoda és Konyha
2213, Monorierdő Csillag utca 16-18.

I. BEVEZETŐ

1. Nevelőtestületünk mottója

„Minden gyermek bennünk bízva érkezik – szeretettel, tisztelettel és odafigyeléssel kísérjük egyéni útján.”

Mottónk kifejezi pedagógiai hitvallásunkat: a gyermek személyisége megismételhetetlen érték. Nevelőmunkánk középpontjában a gyermeki méltóság tisztelete, az érzelmi biztonság megteremtése és az egyéni képességek kibontakoztatása áll.

2. Az intézmény jellemző adatai

Az intézmény neve:

Monorierdői Csicsergő Óvoda és Konyha

OM azonosító: 032778

Székhelye:

2213 Monorierdő, Csillag utca 16–18.

Telephelye:

Monorierdői Konyha

2213 Monorierdő, Gyöngyvirág utca 11.

Fenntartója:

Monorierdő Község Önkormányzata

2213 Monorierdő, Szabadság utca 50/A

Csoportok száma: 7

Intézményünk többcélú köznevelési intézményként látja el az óvodai nevelés és a gyermekétkeztetés feladatait.

Alaptevékenységét az alapító okiratban meghatározott kormányzati funkciók szerint végzi, különös tekintettel:

- az óvodai nevelés szakmai feladataira,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésére,
- a gyermekétkeztetés biztosítására,
- valamint a működtetési és gazdálkodási feladatokra.

3. Az intézmény jogszabályi háttere

Pedagógiai Programunk az alábbi jogszabályok alapján készült:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- 1997. évi XXXI. törvény

Nevelőmunkánk során figyelembe vesszük az esélyegyenlőség, az inkluzív pedagógia, a gyermekvédelem, valamint az adatvédelem aktuális szabályozását is.

4. Az intézmény kormányzati funkciói

Az intézmény alaptevékenységét az alapító okiratban meghatározott kormányzati funkciók szerint látja el.

Kormányzati funkciók:

- **013350** – Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
- **091110** – Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
- **091120** – Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai
- **091140** – Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai
- **096015** – Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
- **096025** – Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
- **107051** – Szociális étkeztetés szociális konyhán
- **104037** – Intézményen kívüli gyermekétkeztetés
- **049010** – Máshova nem sorolt gazdasági ügyek

5. Óvodánk bemutatása

Óvodánk a Csicsergő Óvoda, amely 1971-ben kezdte el működését, Budapesttől 40 km-re Monorierdő községben található. Pest közelsége és a jó közlekedési feltételek vonzzák a fiatal családokat, így községünk lélekszáma pár éven belül 5000 fő fölé emelkedett.

Az óvodai elhelyezés iránt megnőtt igény tette szükségessé, hogy intézményünk 2026. szeptember 1-től 7 csoporttal működik, logopédiai, fejlesztő-, pszichológiai és nevelői szobával és tornateremmel rendelkezik.

Óvodánk személyi feltétele jónak mondható. Minden csoportban szakképzett óvónő foglalkozik a gyerekekkel. Jelenleg 10 óvónő, 6 dajka, 2 pedagógiai asszisztens, 3 csoportos pedagógiai asszisztens, 1 konyhás, 1 takarító, 1 óvodatitkár és 1 karbantartó dolgozik intézményünkben.

Pedagógiai munkánkat a Tevékenység központú Óvodai Nevelési Programunknak megfelelően végezzük.

E nevelési program szerint a középpontba állítjuk a gyermektevékenységre épülő nevelést, és ezt az elvet a teljes nevelési folyamaton keresztül kiemelten kezeljük.

A befogadó környezet megteremtésével modellértékű viselkedésünkkel biztosítjuk minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést.

A különbözőségek tiszteletére, bizalomra, toleranciára, felelősségre és mások tiszteletére neveljük gyermekeinket és mindezt közvetítjük partnereink felé is. A gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának támogatásával, az iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése.

A gyermek természetes jogainak és a gyermek mindenekfelett való érdekének szem előtt tartása fontos nevelési célunk.

Olyan pedagógiai környezet kialakítására törekszünk, ahol a nevelőmunkát segítő óvodapedagógusok, munkatársak, szülők számára természetessé válik a gyermekközpontúság. Szeretetteljes légkörben egészséges, tiszta környezetben biztosítjuk a szabad játék elsődlegességét, a gyermeki személyiség kibontakoztatását.

Meglévő hagyományainkat megőrizzük, illetve a gyermekek érdekében új hagyományokat teremtünk.

Kiemelt feladatunk:

- az érzelmi biztonság megteremtése,
- a hátránykompenzáció,
- a tehetséggondozás,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése,
- a családokkal való partneri együttműködés.

A játék elsődlegességére építve támogatjuk a gyermekek harmonikus személyiségfejlődését, figyelembe véve egyéni sajátosságait és fejlődési ütemüket.

II. GYERMEKKÉP ÉS ÓVODAKÉP

1. Gyermekkép

Óvodánkban a **gyermek a nevelés középpontja**. Minden gyermek egyéni és életkori sajátosságai alapján fejlődik, és pedagógiai munkánk elsődleges célja a személyiség kibontakoztatása. Kiemelt figyelmet fordítunk az **esélyegyenlőség biztosítására**, a szociálisan hátrányos helyzetű és a különleges bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztésére, gondozására.

Törekszünk arra, hogy:

- a gyermek személyiségét tiszteletben tartó, **gyermekközpontú nevelés** valósuljon meg,
- megkönnyítsük az **óvoda-iskola átmenetet**,
- elősegítsük a **nemek közötti társadalmi egyenlőséget**, és lebontsuk az ezzel kapcsolatos előítéleteket,
- a **szabad játék** kapja a kiemelt szerepet a mindennapokban.

Minden gyermek számára biztosítjuk az **egyenlő hozzáférést** a fejlődési lehetőségekhez, így **differentiált fejlesztéssel és támogatással** mindenki kibontakoztathatja képességeit.

2. Óvodakép

Óvodánk célja olyan **pedagógiai környezet megteremtése**, ahol a nevelőmunkát végző pedagógusok, dajkák, munkatársak és a szülők számára természetessé válik a gyermekközpontúság.

Pedagógiai elveink:

- Szeretetteljes, biztonságos és otthonos légkör biztosítása,
- Tiszta, egészséges környezet, ahol a **szabad játék elsődleges**, és a gyermek személyisége szabadon fejlődhet,
- Minden gyermek részesüljön **magas színvonalú nevelésben**, csökkentve a meglévő hátrányokat és előítéleteket,
- A tevékenységközpontú program biztosítja az óvodai nevelés **óvó-védő, szociális és személyiségfejlesztő funkcióinak** teljesülését,

- Meglévő hagyományaink megőrzése, és új, a gyermekek érdekeit szolgáló hagyományok kialakítása.
-

3. Nevelési céljaink

- A gyermek **természetes jogainak és érdekeinek** tiszteletben tartása,
- A gyermek **személyiségének és képességeinek kibontakoztatása** a szabad játék keretein belül,
Együttműködés a szülőkkel, tiszteletben tartva a családi nevelés elsődlegességét,
Elfogadó, türelmes, empátikus nevelői attitűd kialakítása,
- Olyan pedagógiai tevékenységrendszer kialakítása, amely elősegíti a gyermekek **környezettudatos magatartását**,
- A **szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek** egyéni, differenciált fejlesztése, családi nevelés támogatása, a kisebbségi önazonosság tiszteletben tartása,
- **Hátrányos megkülönböztetés tilalmának** betartása,
- **Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja**,
- A gyermek **testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséért**, valamint a gyermekközösség kialakulásáért való felelősség elve,
- A hátrányok csökkentése, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása.

4. Alapelvünk, célunk és feladatunk

Alapelvünk:

- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az óvodai nevelés kiegészíti azt, miközben érvényesíti a **családhoz illesztett segítséget és intervenciós gyakorlatot**.
- A gyermeki személyiséget **tisztelet, szeretet, elfogadás, bizalom és védelem** övezi.
- Biztosítjuk az **érzelmi biztonságot, derűs és szeretetteljes légkört**, minden helyzetben a gyermek érdekeinek figyelembevételével.
- Érvényesítjük az **életkorhoz és egyéni képességekhez igazodó pedagógiai intézkedéseket**, az egyéni bánásmód elvét és az esélyegyenlőség előmozdítását.
- A **sajátos nevelési igényű és roma gyermekek** nevelése során a tolerancia, a különbözőség elfogadása, a differenciált fejlesztés és a multikulturális integráció elve érvényesül.
- Gondoskodunk az életkornak és fejlettségnek megfelelő **tevékenységekről**, különös tekintettel a **játékról**, amely helyettesíthetetlen a személyiség fejlődésében.

Célunk:

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló része, a családi nevelést kiegészítő intézmény, a gyermek **3 éves korától az iskolába lépésig**, legfeljebb 7 éves korig.

A gyermek **eltérő fejlődési üteméhez és érési jellemzőihez igazodó pedagógiai módszereket** alkalmazunk játékos keretek között.

Fejlesztjük az **egészséges, sokoldalú személyiséget**, a **környezettudatos szemléletet**, valamint az iskolai beilleszkedéshez szükséges **testi, szociális és értelmi érettséget**.

A sajátos nevelési igényű gyermekek jogai érvényesüljenek, a különbségek csökkenjenek.

A tehetséges gyermekek képességei felszínre kerüljenek.

A hátrányos helyzetű gyermekek **integrált nevelése** növelje az esélyegyenlőséget, és csökkentse az indulási hátrányokat az iskolába lépés során.

Feladatunk:

- A gyermek **teljes, sokoldalú személyiségfejlesztése** tevékenységek által, tevékenységeken keresztül.
- Az életre való felkészítés **természetközeli tevékenységek szervezésével**.
- A gyermekek **környezettudatos gondolkodásának megalapozása**, érzelmi, cselekvési, szokás- és értékrend fejlesztése.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés célja, hogy a gyermek testi, lelki, értelmi és szociális szükségleteit kielégítse, és elősegítse személyiségének harmonikus fejlődését az iskolaérettség eléréséig. Az Alapprogramban deklarált feladatok három fő területre koncentrálnak:

1. **Egészséges életmód alakítása**
2. **Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés**
3. **Anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés**

1. Az egészséges életmód kialakítása

Az óvodáskor kiemelt időszak a **testi és lelki egészség megalapozására**. Pedagógiai munkánk során minden gyermek számára biztosítjuk az egyéni szükségleteihez és képességeihez igazodó mozgáslehetőségeket, játékos és differenciált formában.

Célok:

A gyermekek egészségének védelme, óvása és fejlesztése
Környezettudatos életmód és higiénés szokások kialakítása
Betegségmegelőzés és biztonságos környezet biztosítása
A gyermek komfortérzetének, mozgáskedvének fenntartása

Testi képességek és fizikai erőnlét fejlesztése, harmonikus mozgás kialakítása
Szükség esetén szakember bevonása (gyógytornász, fejlesztő pedagógus)

Feladataink:

Egészséges táplálkozás és étkezési szokások kialakítása
Mindennapos testnevelés és szabad mozgás biztosítása
Testi és lelki egészség fejlesztése, bántalmazás és erőszak megelőzése
Baleset-megelőzés és személyi higiéné fejlesztése
A gondozási feladatok összehangolt, türelmes végzése, pozitív kommunikációval
Szülők tájékoztatása és együttműködés a gyermek fejlődése érdekében

2. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek **érzelmi alapon működik**, ezért kiemelt fontosságú a szeretetteljes, otthonos és biztonságos légkör kialakítása. Az érzelmi biztonság elősegíti a gyermek **kíváncsiságát, kezdeményezőkészségét és társas kapcsolatait**.

Célok:

Szeretet, kötődés és bizalom kialakítása
Mások iránti tisztelet és elfogadás fejlesztése
Közösségi élmények, szokás- és normarendszer megalapozása
Érzelmi kifejező- és önérvényesítő képességek fejlesztése
Akarati és érzelmi tulajdonságok pozitív megerősítése

Feladatok:

Speciális törődést igénylő gyermekek (pl. halmozottan hátrányos helyzetű, lassabban fejlődő) támogatása, szükség esetén szakember bevonásával
Interperszonális kapcsolatok fejlesztése: gyermek–gyermek, gyermek–felnőtt, gyermek–dajka kapcsolatok
Énképre, önismeretre és önértékelésre épülő önálló helyzetmegoldás kialakítása

Erkölcsei értékek és normák fejlesztése: igazságosság, felelősségvállalás, segítőkészség, őszinteség, különbözőség tisztelete

Szociális együttélés szabályainak gyakorlása, empátia és együttműködés erősítése

Élmények biztosítása az érzelmek felismerésére, kifejezésére és kontrolljára

4. Anyanyelvi és értelmi fejlesztés

5.

Az **anyanyelv** alapvető eszköz a kommunikáció, a társas kapcsolatok és a gondolkodás fejlesztésében. Óvodánkban az anyanyelvi nevelés minden tevékenységbe integrált, komplex folyamatként valósul meg.

Célok:

A beszéd és kommunikáció örömeinek kialakítása

Szókincs bővítése, helyes kiejtés és beszédtechnika fejlesztése

Figyelem, megértés és társas kommunikáció gyakorlása

A magyar nyelv elsajátítása a nemzetiségi, etnikai és migráns gyermekek számára

Élményekhez és tapasztalatszerzéshez kapcsolódó gondolkodásfejlesztés

Feladatok:

Beszélgetésre alkalmas nyugodt légkör biztosítása

Kérdésekre való ösztönzés és válaszadás, folyamatos beszéd gyakorlása

Szociális kapcsolatok és önbizalom fejlesztése

Érzékelés, észlelés, emlékezet, képzelet, kreativitás fejlesztése

Felfedezés, kísérletezés és problémamegoldó képesség ösztönzése

Értelmi képességek komplex fejlesztése játékos formában

6. Tevékenységközpontú nevelési program

7.

Óvodánk **tevékenységközpontú nevelési programja** a gyermek sokoldalú személyiségének fejlesztését helyezi a középpontba, kiemelt hangsúlyt fektetve a **gyermekközpontúságra** és az **egyenlő hozzáférés biztosítására**. A gyermek fejlődése összetett folyamat, amelyet **genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, valamint a spontán és tervszerűen szervezett környezeti hatások** egyaránt alakítanak.

Az óvoda **nevelő intézmény**, amely tudatosan segíti és elősegíti a gyermeki személyiség kibontakozását, nem pusztán passzívan szemléli a fejlődést. A tudatosan tervezett és szervezett **nevelési helyzetek** lehetőséget biztosítanak a gyermek fejlődésére, a szociális életképesség, az együttműködési és kommunikációs képességek fejlesztésére.

Programunk része a **kooperáció és kommunikáció fejlesztése**, a meglévő **óvodai hagyományok megőrzése**, valamint új hagyományok kialakítása. Nevelésünk „tudatos értékválasztás”, amely a hagyományörzés és a folyamatos megújulás mentén valósul meg.

A tevékenységek szerepe

- Biztosítjuk a **gyermekként élés lehetőségét**, azaz a folyamatos, önfeledt **szabad játék feltételrendszerét**.
- Hagyományörző és jeles ünnepek köré szervezett változatos tevékenységekben a gyermek **döntéseiben, választásaiban, helyzetmegoldásában** tanulja meg irányítani saját érzelmeit.
- Kézműves foglalkozások, természetismereti séták és tapasztalati tevékenységek során a gyermek **megfigyelésre, tapasztalatszerzésre és kreatív alkotásra** alapozhatja fejlődését.
- A **természet szeretetére** nevelés közvetlen, életszerű helyzetekkel, a természethez közeli tevékenységekkel történik (óvodai kert, udvar, élsarok, kirándulások, múzeumlátogatások, vadasparkok).
- A gyermekek tapasztalataiból kiindulva, életkoruknak megfelelően **differenciált tevékenységeket** tervezünk és szervezünk.
- Biztosítani a **változatos tevékenységek egyidejű gyakorlásához szükséges feltételeket** (idő, hely, eszköz, ötletek).
- A tevékenységek megszervezésénél **figyelembe venni a gyermekek tapasztalatait és élményvilágát**.
- Élmények nyújtásával elősegíteni a **sokrétű és komplex tevékenységformák kialakulását** a csoportban.

A tevékenység és a képességfejlesztés kapcsolata

- A tevékenység a **képességek forrása**, mivel a képességek tevékenység közben fejlődnek.
- A tevékenység a **képességek fejlesztésének célja**, hiszen a képességek meghatározott tevékenységekhez való alkalmasságát jelentenek.
- A tevékenység a **képességfejlesztés eszköze**, mert az adekvát képességek csak konkrét tevékenységeken keresztül formálódnak.
- A tevékenység a **képességek felhasználásának színtere**, mert a képességek csak konkrét tevékenységekben nyilvánulnak meg.

Minden képesség valamilyen tevékenységhez kapcsolódik, így a **kommunikáció és kooperáció képessége** is a gyakorlatban, a csoportos tevékenységek során alakul ki.

Feladataink a képességfejlesztésben

- Biztosítjuk a gyermekek számára a **képességeik kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlását.**

Differenciáltan, egyénre szabott módszerekkel és eszközökkel támogatjuk minden gyermek fejlődését.

- Kiemelt figyelmet fordítunk a **kiemelkedő képességű és részképességben elmaradott gyermekek** fejlesztésére.
- A szülőket folyamatosan tájékoztatjuk a gyermekek fejlődéséről **szülői értekezleteken és fogadóórákon.**

Dokumentáció: **egyéni fejlődési lapok, csoportnapló.**

A szükségletek szerepe

- A gyermek fejlődő személyiség, **életkori és egyéni sajátosságaihoz igazodó testi, lelki és szellemi szükségletekkel** rendelkezik.
- A szükségletek kielégítésében a **személyi és tárgyi környezet** alapvető szerepet játszik.
- Nyugodt, szeretetteljes, kiegyensúlyozott légkör kialakítása elengedhetetlen a **biztonságos mozgás, kooperáció és kommunikáció** kialakulásához.

Fontos a **gyermek testi és lelki egészségének megóvása** és a mindennapi gondozás.

Óvodapedagógus és dajka együttműködése

- A dajka, az óvodapedagógus mellett, a gyermeket nevelő felnőttek közé tartozik, **teljes személyével, magatartásával, beszédstílusával és öltözködésével** hatást gyakorol a gyermekekre.
- Az óvodapedagógusok rendszeresen **egyeztetik nevelési elképzeléseiket a dajkákkal**, hogy azok aktívan részt vehessenek a gyermekek **gondozásában és képességfejlesztésében.**
- A gyermeki spontán szabadjáték során az óvodapedagógusok és dajkák **pedagógiai érzékenységgel, a gyermekek ismeretében** döntenek el, mely szokások és tevékenységek illeszthetők a programba.

Tevékenységtípus	Fejlesztési cél / képesség	Szükségletek kielégítése	Megjegyzés / példa
Szabad játék	Kreativitás, önállóság, döntéshozatal, kooperáció	Biztonság, önkifejezés, önállóság, szociális igény	Szabad játék a csoportszobában vagy udvaron, építőkockázás, szerepjáték
Kézműves tevékenység	Finommotorika, képzelet, koncentráció, önkifejezés	Örömszerzés, sikerélmény, önbizalom	Rajzolás, festés, gyurmázás, barkácsolás
Természetismereti tevékenységek	Megfigyelés, tapasztalatszerzés, környezettudat	Mozgásigény, felfedezés, természethez kötődés	Séták, kirándulások, élő élősarok, kertészkedés
Hagyományőrző tevékenységek	Kulturális ismeretek, szociális készségek, együttműködés	Identitás, közösségi élmény, biztonság	Ünnepi készülődés, csoportos események, jeles napok
Kooperatív játékok	Kommunikáció, együttműködés, problémamegoldás	Szociális kapcsolatok, közösségi élmény, önérvényesítés	Társasjátékok, csapatépítő feladatok
Élmény tevékenységek	Érzelmi intelligencia, önkifejezés, tapasztalati tanulás	Érzelmi biztonság, élményszerzés	Múzeumlátogatás, színház, kirándulás, közvetlen tapasztalatszerzés
Szociális készségek fejlesztése	Konfliktuskezelés, empátia, együttérzés	Szociális igény, érzelmi biztonság	Szituációs játékok, közös feladatmegoldás, érzelmi történetek feldolgozása
Mozgásos tevékenységek testmozgás	Nagymozgások, / koordináció, állóképesség	Testi igény, egészség, örömszerzés	Futás, mászás, ügyességi játékok, tánc, mindennapos testmozgás

IV. Az óvodai élet megszervezésének összefoglalója

1. Személyi feltételek

Az óvodai nevelést képzett, motivált óvodapedagógusok és dajkák biztosítják.

Felsőfokú végzettségű óvodapedagógus: 13 fő

Pedagógiai munkát segítő: 10 fő

Egyéb munkakörben foglalkoztatott: 2 fő (teljes állás), 1 fő (részmunkaidő)

A dajkák és óvónők szoros együttműködésével biztosítjuk a gyermekek gondozását és fejlesztését.

2. Tárgyi feltételek

A neveléshez szükséges eszközöket folyamatosan biztosítjuk az OM rendelet és a fenntartói ütemezés alapján.

Biztonságos, tiszta és fejlesztő környezetet alakítunk ki: játékok, kézműves eszközök, udvar, elősarok.

3. Napirend

Nyugodt, kiszámítható óvodai élet biztosítása.

Időkeretek (12 órás nyitva tartás esetén):

Játék és szabadidő: 6,5 óra

Komplex foglalkozások: 0,5 óra

Étkezés és pihenés: 3,5 óra

Tisztálkodás, öltözködés: 1,5 óra

A napirend rugalmas, alkalmazkodik az évszakokhoz és a gyermekek igényeihez.

4. Hetirend

Segíti a folyamatosságot, rendszerességet, nyugalmat.

Példa tevékenységek és időtartam:

Mozgásos játék: 10–20 perc/nap

Művészeti tevékenység (zenei, vizuális, irodalmi): 5–35 perc/nap

A hetirend rugalmas, a gyermekek igényeihez és képességeihez igazítható.

5. Óvodai ünnepek

Hagyományörzés, közösségi szokások kialakítása, örömezés biztosítása.

Főbb ünnepek: Advent, Karácsony, Farsang, Húsvét, Anyák napja, Évzáró / családi nap.

Ünnepek beépítése az évszakokhoz és a tematikus tevékenységekhez.

6. Kapcsolat a családdal

Folyamatos, bizalmon alapuló együttműködés.

Formái: napi kapcsolat, családlátogatás, nyílt napok, fogadóórák, családi napok, ünnepi kézműves műhelyek.

Kiemelt figyelem a sajátos nevelési igényű, veszélyeztetett vagy hátrányos helyzetű gyermekek családjaira.

7. Kapcsolat bölcsődével / családi napközivel

Cél: zökkenőmentes átmenet a 3 év alatti gyermekek számára.

Formák: intézménylátogatás, személyes találkozók.

Monorierdön nincs bölcsőde, helyi családi napközi működik.

8. Kapcsolat iskolával

Cél: félelemmentes, zökkenőmentes iskolakezdés.

Formák: kölcsönös látogatások, tapasztalatcsere, értekezletek, ünnepi közreműködés.

9. Kapcsolat egyéb intézményekkel

Nevelési Tanácsadó: szűrővizsgálat, konzultáció, esetmegbeszélés, SNI gyermekek segítése.

Védőnő / gyermekorvos: egészségmegőrzés, szűrővizsgálatok, folyamatos egészségi állapot követés.

Gyermekevédelmi Szakszolgálat: konzultáció és szükség szerinti segítségnyújtás.

Téma / Terület	Cél / Feladat	Kapcsolattartás Eszközök	/ Megjegyzés / Példa
Személyi feltételek	Képzett, motivált óvodapedagógusok és segítők biztosítása	Felsőfokú végzettségű óvodapedagógus: 15 fő Fejlesztő-gyógyipedagógus: preferált	Dajkák és óvónők együttműködése a gyermekek fejlesztésében
Tárgyi feltételek	Biztonságos, fejlesztő környezet biztosítása	OM rendelet alapján folyamatos fejlesztés, fenntartói jóváhagyás	Játékeszközök, udvar, élősarok, kézműves anyagok
Napirend	Nyugodt, kiszámítható óvodai élet biztosítása	Játék 6,5 óra Komplex foglalkozások 0,5 óra Étkezés/pihenés 3,5 óra Tisztálkodás 1,5 óra	Rugalmasan változtatható, évszakhoz és gyermek igényéhez igazított
Hetirend	Folyamatosság, rendszeresség, nyugalom segítése	Napi 10–20 perc mozgásos játék, 5–35 perc művészeti tevékenység	Rugalmas, alkalmazkodó, figyelembe veszi a gyermeki kezdeményezést

Téma / Terület	Cél / Feladat	Kapcsolattartás Eszközök	/ Megjegyzés / Példa
Óvodai ünnepek	Szocializáció erősítése, hagyományörzés	Advent, Karácsony, Ünnep Farsang, Húsvét, Anyák napja, Évzáró	beépítése az évszakokhoz és a témakörökhöz
Óvoda – család kapcsolata	Folyamatos, bizalmon alapuló együttműködés	Napi kapcsolat, családlátogatás, nyílt napok, fogadóórák, családi napok	Szükség esetén egyéni konzultáció, SNI és hátrányos helyzetű gyermekek szüleivel fokozott figyelem
Óvoda – bölcsőde / családi napközi kapcsolata	Zökkenőmentes átmenet 3 év alatti gyermeknek	Intézménylátogatás, személyes találkozók	Monorierdőn nincs bölcsőde, helyi családi napközi
Óvoda – iskola kapcsolata	Félelemmentes, zökkenőmentes iskolakezdés	Kölcsönös látogatások, tapasztalatszere, értekezletek, rendezvényeken való közreműködés	Iskolai integráció előkészítése, gyermeki képességek figyelembe vétele
Kapcsolat egyéb intézményekkel	Gyermek fejlődésének segítése szakemberek bevonásával	Nevelési tanácsadó: szűrővizsgálat, konzultáció, esetmegbeszélés Védőnő / gyermekorvos: egészségmegőrzés, kötelező szűrések Gyermekvédelmi szakszolgálat: konzultáció, szükség szerinti segítség	SNI, veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekek figyelemmel kísérése

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI (ÖSSZEFOGLALÓ)

1. Játék

Cél:

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és leghatékonyabb fejlesztő tevékenysége.

A játék biztosítja a gyermekek élményszerű tapasztalatszerzését, szociális, motoros és kognitív képességeik fejlődését, valamint a problémamegoldó készség kialakulását.

Feladatok:

Biztosítani a szabad játékhoz szükséges időt, teret és eszközöket.

A gyermek életkorának és fejlettségének megfelelő játékfajták megjelenésének támogatása.

Indirekt irányítással, szükség esetén együtt játékkal elősegíteni a fejlődést.

Megjelenő játékformák:

Gyakorló játék (tologatás, húzogatás)

Szimbolikus és szerepjáték, bábozás, dramatizálás

Konstruktív, építő, alkotó játékok

Értelmi képességeket fejlesztő játékok (kirakók, puzzle, társasjátékok)

Szabályjátékok

Udvari és évszakhoz kötött játék

2. Verselés, mesélés

Cél:

Anyanyelvi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlesztés.

Önismeret, kreativitás és kifejezőkészség fejlesztése.

Feladatok:

Mindennapi mesélés, mondókázás, verselés biztosítása.

A gyermekek önálló mesemondásának és versalkotásának támogatása.

Különböző irodalmi anyagok (népi, klasszikus, kortárs) bemutatása.

3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Cél:

A zenei élmény és kreativitás örömteli átélése, zenei ízlés és esztétikai érzékenység fejlesztése.

Feladatok:

Mindennapi énekes tevékenység biztosítása, népi és kortárs dalanyag alkalmazása.

Zenei képességek fejlesztése (hallás, ritmus, mozgás, emlékezet).

Énekes játékokkal a kommunikációs és dramatikus képességek fejlesztése.

4. Rajzolás, mintázás, kézi munka

Cél:

A gyermeki kreativitás, esztétikai érzékenység és önkifejezés fejlesztése.

Feladatok:

Esztétikus, átlátható környezet biztosítása.

Különböző vizuális és kézműves technikák megismertetése (rajz, festés, agyagozás, batikolás, barkácsolás, varrás).

Hagyományőrző kézműves tevékenységek, népi kismesterségek bemutatása.

Egyéni fejlesztés a lassabban fejlődő gyermekek számára.

5. Mozgás

Cél:

Egészséges testi fejlődés, pszicho motoros készségek és képességek fejlesztése.

Feladatok:

Mindennapi spontán és irányított mozgás biztosítása.

Változatos, differenciált mozgásos játékok alkalmazása.

Szabad levegőn való tartózkodás előtérbe helyezése.

Testi képességek, állóképesség, koordináció fejlesztése.

6. A külső világ tevékeny megismerése

Cél:

Természeti, emberi és tárgyi környezet megismerése.

Pozitív érzelmi viszony kialakítása a környezettel, értékközvetítés, környezettudatos magatartás megalapozása.

Matematikai és logikai képességek játékos fejlesztése.

Feladatok:

Tapasztalatszerzés, önálló felfedezés támogatása.

Spontán és irányított ismeretszerzés biztosítása.

Környezeti kultúra, hagyományok, népi- és családi értékek megismertetése.

Döntési és önálló véleményalkotási képességek fejlesztése.

7. Munka jellegű tevékenységek

Cél:

A munka szeretetének kialakítása, erkölcsi, szociális, kognitív és érzelmi képességek fejlesztése.

Feladatok:

Önkéntes, örömteli és biztonságos munkatevékenységek biztosítása.

Közösségi feladatok, növény- és állatgondozás, környezet rendben tartása.

Folyamatos pedagógiai irányítás, önállóság támogatása, munkaszervezési képesség fejlesztése.

8. A TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A tanulás az óvodában **folyamatos, spontán és utánzásos** folyamat, amely a gyermek **teljes személyiségét fejleszti**.

Nem csak ismeretszerzésről van szó, hanem az egész nap során zajló tevékenységek, kirándulások és játékok során történő tapasztalatszerzésről.

A gyermek **cselekvő aktivitása** és **több érzékszerv bevonása** alapfeltétele a tanulásnak.

- A tanulás **komplex módon** valósul meg: érzelmi, kognitív, szociális és kreatív képességeket fejleszt.

Célok

1. **Kompetenciafejlesztés:** a gyermekek meglévő tapasztalataira építve alakuljon ki a problémamegoldó képességük, kreativitásuk, készségeik.
2. **Attitűdformálás:** pozitív viszony a tanuláshoz és a környezethez.
3. **Képességfejlesztés:** figyelem, memória, gondolkodás, valósághoz közelítő képzelet, önkifejezés, kitartás.

Feladatok

- A gyermek **megismerési vágyának és kíváncsiságának kielégítése** változatos tevékenységeken keresztül.
- **Tanulást támogató környezet** kialakítása, előzetes tapasztalatok figyelembevételével.
- **Szokások és társas készségek formálása:** türelem, együttműködés, egymás segítése.
- A gyermek **önkifejező törekvéseinek támogatása** és modellértékű kommunikáció biztosítása.
- **Értelmi, kognitív és kommunikációs képességek fejlesztése** a tevékenységekbe ágyazva.
- **Személyre szabott pedagógiai módszerek** alkalmazása, differenciált fejlesztés.
- Az **óvodai tanulás és iskolára való felkészítés** összekapcsolása: iskolaérettség, iskolaválasztás, átmeneti programok.

Fontos hangsúlyok

- A tanulás **élményszerű és önkéntes**, nem külső kényszerre épül.
- A pedagógus **tudatos jelenléte és pozitív értékelése** támogatja a gyermeki aktivitást.
- A tanulás minden tevékenységben, **játékon, munkán, mozgáson, környezeti felfedezésen** keresztül megvalósul.

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

1. Általános fejlődés és érettség

- Iskolakezdéshez szükséges feltételek: testi, lelki, szociális érettség.
- A fejlődés egyéni ütemű, így a rugalmas beiskolázás lehetővé teszi, hogy minden gyermek a saját fejlettségének megfelelően kezdje az iskolát.
- Az óvodáskor végére a gyermekek átmenetet képeznek: az óvodásból fokozatosan iskolássá válnak, a társadalmi és iskolai szerepeket elkezdik elsajátítani.

Pedagógiai jelentőség: a gyermek belső érése, valamint az óvodai és családi nevelés együtt biztosítja, hogy a legtöbb gyermek készen álljon az iskolai tanulásra.

2. Testi fejlődés

5 éves korra:

Mozgás iránti igény, játékos mozgások kedvelése.

Egyszerűbb szabályok betartása versenyjátékokban.

Mozgásuk fokozatosan biztonságos, irányított, egyensúlyérzékük alakul.

Óvodáskor végére:

Mozgásigény továbbra is erős, kitartóan vesznek részt mozgásos játékokban.

Testséma és oldaliság kialakul, finom- és nagymozgások harmonikusan összerendezettek.

Képesek a szabályok betartására, egészséges versenyszellem alakul, figyelem és önfegyelm megerősödik.

Pedagógiai jelentőség: a mozgáskoordináció és testtudat fejlődése alapot ad a későbbi iskolai készségekhez, mint írás, rajzolás, labdajátékok.

3. Lelkileg egészséges fejlődés

Érdeklődés, figyelem, gondolkodás:

5 évesen: spontán érdeklődés, cselekvő tapasztalás, elemi figyelem.

Óvodáskor végére: szándékos figyelem, figyelem hossza és terjedelme nő, képesek figyelmet megosztani, áthelyezni.

Cselekvő, szemléletes és képi gondolkodás mellett elemi fogalmi gondolkodás is megjelenik.

Emlékezet:

5 évesen: főleg spontán, önkéntelen emlékezeti bevésés.

- Óvodáskor végére: szándékos bevésés és felidézés, megnő a megtartott információk időtartama.

Kommunikáció és nyelvi képességek:

5 évesen: gondolataikat, élményeiket önállóan, de egyszerűen fejezik ki.

Óvodáskor végére: érthetően, folyamatosan beszélnek, különböző mondat szerkezeteket használnak, figyelembe veszik az anyanyelvi szabályokat, beszédüket gesztusok és mimika kíséri, tisztán ejtik a beszédhangokat.

Pedagógiai jelentőség: az önálló gondolkodás és kommunikáció fejlődése alapot ad az iskolai tanulásban való aktív részvételhez, olvasás és írás előkészítéséhez.

4. Szociális fejlődés

5 éves korra:

Együttműködés a társaikkal, egyszerű szabályok betartása.

Feladattudat kialakulása kezdődően, alkalmazkodás másokhoz.

Óvodáskor végére:

Képesek együttműködni felnőtten és kortárral, elfogadják a tanító irányítását.

Szabályokhoz való alkalmazkodás, szükségletek késleltetése, feladattudat megerősödik.

Kitartás, munkatempó, önállóság, önfegyelm alakul, felelősségérzet fejlődik.

Pedagógiai jelentőség: a szociális érettség elősegíti az iskolai közösségbe való integrációt, konfliktuskezelést, kooperációs készséget.

5. Területsspecifikus fejlődés

1. Környezetismeret

- 5 évesen: ismerkednek a szűkebb és tágabb természeti és társadalmi környezettel, évszakokkal, testük részeivel.
- Óvodáskor végére: önálló tájékozódás, lakóhely és intézmények ismerete, természet védelme, környezeti elemek megóvása, munkához való pozitív viszonyulás, feladattudat fejlődik.

2. Matematika

- 5 évesen: alapvető mennyiségi viszonyok, 6-os számkörben logikai műveletek, egyszerű helymeghatározás.
- Óvodáskor végére: 10-ig számolás, logikai műveletek (összehasonlítás, sorba rendezés, kiegészítés), térbeli tájékozódás, mennyiségi és ok-okozati összefüggések felismerése.

3. Ének-zene

- 5 évesen: környezet hangjainak felismerése, dalok, mondókák kezdeményezése, alapvető hangszerek ismerete.
- Óvodáskor végére: hangok érzékeny felismerése, ritmus és tempó megkülönböztetése, zenei fogalompárok alkalmazása, önálló éneklés.

4. Rajzolás, mintázás, kézimunka

- 5 évesen: örömmel ábrázolnak, élmények tükröződnek alkotásaikban, különböző technikákat használnak.
- Óvodáskor végére: biztonságos, kreatív alkotás, emberi alak és térbeli formák ábrázolása, színek és formák változatos alkalmazása, kézügyesség fejlődése.

5. Mese, vers

- 5 évesen: szívesen hallgatják a meséket, mondókákat, részben dramatizálnak, báboznak.
- Óvodáskor végére: spontán mesélés, dramatizálás, bábozás, mesék, versikék önálló ismétlése, fantázia és erkölcsi érzék fejlődése.

6. Anyanyelvi nevelés

- 5 évesen: bátran megnyilvánulnak, gondolataikat önállóan mondják el, tisztán ejtik a beszédhangokat.
- Óvodáskor végére: figyelem másokra, beszédhelyzethez illeszkedő, érthető, szabályos beszéd, gesztusok és mimika használata.

7. Munkatevékenység

- 5 évesen: feladatok elvégzése kis segítséggel, kitartás növekedése, munka fontosságának felismerése.

- Óvodáskor végére: önálló feladatvégzés, felelősségtudat, kitartás, önbizalom, a munka megbecsülése.

8. Játék és tanulás

- 5 évesen: önismeret, gyakorló játék, szerepjáték kezdete, egyszerű szabályok betartása.
- Óvodáskor végére: együttjátzás igénye, kooperáció, bonyolult építmények, szabályjátékok betartása, kreatív alkotó tevékenység, természetes „kincsek” felhasználása.

Ez a táblázat jól szemlélteti, hogyan fejlődik a gyermek az óvodáskor végére az 5 éves állapothoz képest. Látni lehet, hogy a hangsúly a szándékos figyelem, önállóság, felelősségérzet, kreativitás és szociális érettség kialakulásán van, amelyek az iskolai élethez elengedhetetlenek.

Terület	5 éves kor	Óvodáskor végére
Testi fejlődés Mozgás	Mozgás iránti igény, egyszerű szabályok / versenyjátékokban, biztonságos, egyensúlyérzék kezd alakulni	Kitartó mozgás, testséma és oldaliság betartása kialakul, nagymozgás és finommozgás mozgás harmonikusan összerendezett, szabályok betartása, egészséges versenyszellem, figyelem és önfegyelem megerősödik
Érzékelés és kogníció	Spontán érdeklődés, elemi figyelem, önkéntelen emlékezeti bevézés, elemi fogalmi gondolkodás kezdete	Szándékos figyelem, figyelem terjedelme nő, szándékos emlékezeti bevézés, elemi fogalmi felidézés, elemi fogalmi stabilizálódik, cselekvő és képi gondolkodás mellett fejlett térbeli tájékozódás
Kommunikáció Anyanyelvi nevelés	Önálló gondolatközlés, élmények megosztása, tiszta beszédhangok	Bátran és örömmel nyilatkoznak, másokat meghallgatnak, beszéd helyzethez illeszkedik, érthető, tempóban megfelelő, gesztusokkal, mimikával kísért beszéd
Szociális fejlődés	Együttműködés kezdete, egyszerű szabályok betartása, feladattudat kialakulása	Képes együttműködni felnőttekkel és társaival, szabályok betartása, szükségletek késleltetése, feladattudat megerősödik, kitartás, önállóság, önfegyelem, felelősségérzet fejlődik
Környezetismeret	Tájékozódás szűkebb és tágabb környezetben, évszakok, test részeinek ismerete	Önálló tájékozódás, lakóhely és intézmények ismerete, természet védelme, környezeti elemek megóvása, munkához való pozitív viszonyulás, feladattudat
Matematika	Alapvető mennyiségi viszonyok, 6-os számkörben logikai műveletek, egyszerű helymeghatározás	10-ig számolás, logikai műveletek: összehasonlítás, sorba rendezés, kiegészítés, mennyiségi és ok-okozati összefüggések felismerése, biztonságos térbeli tájékozódás
Ének-zene, játék	Környezet felismerése, dalok, kezdeményezése, dalos	Hangok érzékeny felismerése, ritmus és tempó megkülönböztetése, zenei alapvető fogalompárok alkalmazása, önálló

Terület	5 éves kor	Óvodáskor végére
	hangszerek ismerete	éneklés, dalos játékok örömmel, tisztán
Rajzolás, mintázás, kézimunka	Önálló ábrázolás, tükröződnek, technikák használata	Biztonságos, kreatív alkotás, emberi alak és térbeli formák ábrázolása, színek és különböző formák változatos alkalmazása, kézügyesség fejlődése, kiegészítő játékok készítése
Mese, vers	Szívesen hallgatják, részben dramatizálnak, báboznak	Spontán vers- és mesemondás, dramatizálás, bábozás, mesék, versikék önálló ismétlése, fantázia, erkölcsi érzék fejlődése
Munkatevékenység	Feladatok elvégzése kis segítséggel, kitartás növekedése	Feladat önálló elvégzése, felelősségérzet, kitartás, önbizalom, munka megbecsülése
Játék és tanulás	Önismeret, gyakorló játék, szerepjáték kezdete	Együttjáték igénye, kooperáció, bonyolult építmények, szabályjátékok betartása, kreatív alkotó tevékenység, természet „kincseinek” felhasználása

VII. AZ ÓVODA SAJÁTOS FELADATA

Gyermekvédelem

Az óvoda gyermekvédelmi feladata az egyéni sorsok figyelemmel kísérésére, a családgondozásra és az elesettek támogatására épül. E munkát indokolja az intézmény hagyománya, a társadalmi környezet, valamint az ide járó gyermekek speciális szükségletei. A gyermekvédelmi tevékenység célja és feladata a gyermekek fejlődését hátráltató körülmények feltárása és kezelése.

Elveink:

A család tiszteletben tartása és a családi nevelés erősítése.

Tapintatos, személyes kapcsolat kialakítása a segítséget kérő vagy rászoruló családokkal.

Titoktartás érvényesítése minden gyermekvédelmi esetben, a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.) 15. §-ának megfelelően.

Célunk:

A gyermekek fejlődését hátrányosan befolyásoló körülmények feltárása.

Feladatunk:

Az óvodai keretek között minden támogatást megadni a hátrányok csökkentésére, lehetőség szerinti kompenzálására, a családgondozás és az egyéni bánásmód biztosításával.

A gyermekek családi körülményeinek folyamatos figyelemmel kísérése és fejlődésük nyomon követése.

Kommunikatív kapcsolat kialakítása a szülőkkel, mely alapja a későbbi közös megoldásoknak.

Szükség esetén az óvodán belüli személyes törődés és fejlesztés, illetve szülői vagy külső szakember bevonása a gyermek fejlődésének támogatására.

A gyermekvédelmi munka koordinálását a gyermekvédelmi felelős látja el, a prevenció elsődleges eszközeként.

A veszélyeztetett gyermek nyilvántartásba vételének szempontjai (Gyvt. 17. §):

Súlyos anyagi nehézségekhez kapcsolódó elhanyagoló nevelés.

Testi, lelki bántalmazás vagy elhanyagoló nevelés.

Súlyos érzékszervi károsodás vagy tartós betegség.

A nyilvántartásba vételt az önkormányzat szociális igazgatásával szoros együttműködésben végezzük.

Szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek integrációja

Az integrált nevelés-oktatás feladatait gyógypedagógusok, az egységes pedagógiai szakszolgálat és nevelési tanácsadó szakemberei látják el.

Hátrányos helyzetű gyermek (Kt. 121. § (1) 14. pont):

Akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett.

Aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:

Akinek szülője legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamáig tanult, vagy

Akit tartós nevelésbe vettek.

Célunk:

Segíteni a gyermekeket hátrányaik leküzdésében, a felzárkózásban és társadalmi esélyegyenlőségük biztosításában.

Feladatunk:

Az óvodában az egyéni, differenciált fejlesztés biztosítása.

Együttműködés külső intézményekkel.

Szoros együttműködés a családdal.

Kiemelkedő képességgel rendelkező / tehetséges gyermekek nevelése

Célunk:

A gyermekek képességeinek kibontakoztatása.

Feladatunk:

A tehetség irányának és fejlettségi szintjének megállapítása, Nevelési Tanácsadó szakemberek bevonásával.

Szülők figyelmének felhívása a gyermek képességeire.

Megfelelő tárgyi és személyi feltételek biztosítása.

Óvodapedagógus továbbképzés biztosítása.

Differenciált, egyéni bánásmód alkalmazása.

Értelmileg akadályozott gyermekek fejlesztése

Jellemzők:

Heterogén kép az életkorban, fejlettségben és a fogyatékoság típusában.

Lassabb fejlődés, motivációszegény viselkedés.

A pedagógus szoros családi együttműködéssel, szenzibilis fázisban történő fejlesztéssel segíti a gyermek komplex fejlődését.

Fejlesztés fő területei:

Nagymozgások kialakítása, egyensúly, manuális készség, beszédszervek ügyesítése.

Játéktevékenység fejlesztése, speciális zenei nevelés.

Vizuális motoros fejlesztés:

Cél: alap kultúr technikák (olvasás, írás, számolás) megalapozása.

Feladat: testséma, egyensúly, téri tájékozódás, vizuális észlelés, finommotorika fejlesztése.

A fejlesztés fokozatosság elve: plasztikus anyagoktól a szilárdabbig, nagy alakzatoktól a kisebbig, nagy lendületű mozgásoktól a finomabbakig.

Pszicho motoros fejlesztés:

Alkalmazása: egyéni fejlesztés, fogyatékos és ép gyermekek esetében.

Hatása: testi, pszichés és kognitív fejlődés, koncentráció, kommunikáció, kreativitás.

Motoros fejlődés gátlói:

Környezeti tényezők: szűk mozgástér, elhanyagoló nevelés.

Pszichés zavarok: szorongás, regresszió.

Kognitív zavarok: komplex mozgásminták elsajátításának nehézsége.

Szenzoros funkciók zavarai: érzékelési, észlelési problémák.

Értékelés és fejlesztés:

Nagymozgások, finommotorika, lateralitás, dominancia, praxia, téri tájékozódás és ritmus vizsgálata és fejlesztése.

Alapelvek: differenciált fejlesztés, fokozatosság, sikerélmény biztosítása, tükröntechnikák, demonstráció, szintársítás.

Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek integrációja

Az óvodai integráció a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, a 2/2005. (III.1.) OM rendelet, valamint az intézmény Alapító Okiratának feladatai alapján történik.

Tartalom:

1. Integrációs feladatok az Alapító Okiratban.
2. Alapelvek, célok, feladatok.
3. SNI gyermekek jellemzői, fejlesztés alapelvei, céljai, feladatai.
4. Az együttnevelés feltételeinek biztosítása.
5. Alapvető támogatások, lehetőségek SNI gyermekek számára.

Nevelési módszer:

Differenciált fejlesztés, csoporton belül.

Vegyes csoportok, osztott és osztatlan szervezési formák alkalmazása.

Fejlesztés a gyermek aktuális képességeihez igazítva.

Tapasztalatszerzésre, aktív részvételre épülő program.

Fejlesztés keretei:

Önállóság, döntési helyzetek, sokoldalú tapasztalatszerzés.

Komplex tevékenységek, kötetlen kezdeményezések.

Óvodapedagógus és gyógypedagógus szoros együttműködésével.

Ha szeretnéd, a következő lépésben tudom **hozzátenni a közvetlen jogszabályi hivatkozásokat minden feladathoz és fejlesztési területhez**, például Gyvt., Kt., OM rendeletek, SNI irányelvek **paragrafusait**, így teljesen “jogilag friss” dokumentumot kapsz, ami már másolható és azonnal használható.

Kiegészítés az óvodai nevelési programhoz

1. Digitális és vizuális készségek fejlesztése

- **Cél:** A gyermekek vizuális észlelésének, finom motorikájának és kreativitásának támogatása modern eszközökkel is.
- **Feladat:**

Interaktív, képernyőmentes digitális eszközök, táblajátékok használata.

Rajzolás, mintázás és vizuális problémamegoldó játékok bevezetése.

A digitális kompetencia alapjainak játékos fejlesztése (pl. egyszerű mintakövetés, sorrendiség, irányok).

2. Érzelmi intelligencia és szociális készségek fejlesztése

- **Cél:** A gyermekek önszabályozásának, empátiájának és társas készségeinek erősítése.

- **Feladat:**

Konfliktushelyzetek modellezése játék közben, az érzelmek felismerése és megnevezése.

Érzelmi napló vezetése vagy rövid megbeszélések az óvodai élményekről.

Együttműködési játékok, csoportos feladatok a kooperáció gyakorlására.

3. Természeti és környezeti nevelés

- **Cél:** A gyermekek környezettudatosságának és természet iránti érdeklődésének fejlesztése.

- **Feladat:**

Napi vagy heti szabadtéri tevékenységek, kertészkedés, állatok gondozása.

Természeti megfigyelések, minták és egyszerű kísérletek játékos formában.

Környezetvédelmi alapfogalmak, újrahasznosítás játékos bemutatása.

4. Multikulturális nevelés és befogadás

- **Cél:** A gyermekek nyitottságának, toleranciájának és más kultúrák iránti tiszteletének erősítése.

- **Feladat:**

Világnapok, nemzetiségi hagyományok játékos bemutatása.

Különböző családi háttérrel rendelkező gyermekek integrált csoportos tevékenységekben való részvétele.

Mesék, dalok és játékok alkalmazása a kulturális sokszínűség megismertetésére.

5. Egészséges életmódra nevelés

- **Cél:** A fizikai és lelki egészség támogatása, a helyes életmódi szokások kialakítása.

- **Feladat:**

Mozgásos játékok, sportos tevékenységek napi beépítése.

Egészséges étkezés és étkezési szokások játékos formában történő ismertetése.

Relaxációs, légző- és figyelemgyakorlatok bevezetése a testi-lelki egyensúly elősegítésére.

6. Szülői bevonás és közösségépítés

- **Cél:** A családi és óvodai nevelés közötti kapcsolat erősítése, a gyermek fejlődésének támogatása.

- **Feladat:**

Rendszeres családi napok, szülői fórumok, közös játékok.

Szülők tájékoztatása a gyermek fejlődéséről, az egyéni fejlesztési terv részleteiről.

A szülők bevonása a fejlesztő tevékenységekbe, otthoni gyakorlási lehetőségek biztosítása.